

YO-info

Lammin lukio 10.5.2024

Tietoa kokelaalle

- Info koskee niitä kokelaita, jotka aloittavat tutkinnon keväällä 2022 tai sen jälkeen.
- YTL:n sivuilla on julkaistu [tietoa syksyn kokelaille](#).

SIVUN SISÄLTÖ

Voit siirtyä suoraan kyseiseen kohtaan tällä sivulla linkin kautta.

- [Ylioppilastutkinnon suorittaminen ja ylioppilaaksi valmistuminen](#)
- [Kokeen suorittaminen](#)
- [Ilmoittautuminen](#)
- [Tutkintomaksut](#)
- [Hylätyn kokeen uusiminen](#)
- [Hyväksytyt kokeen uusiminen](#)
- [Tutkinnon täydentäminen](#)
- [Kompensaatio](#)
- [Tutkinnon aloittaminen uudelleen hylätyn tutkinnon jälkeen ja hyväksytyjen kokeiden sisällyttäminen uuteen tutkintoon](#)
- [Tutkinnon aloittaminen alusta tutkinnon ollessa kesken](#)
- [Ilmoittautumisen mitätöiminen](#)
- [Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen](#)
- [Palautekyselyt](#)
- [Tarkistuspyynnöt](#)
- [Oikaisuvaatimus](#)
- [Nimitietojen julkaiseminen](#)
- [Ylioppilastutkintotodistus](#)
- [Koesuorituksen näkeminen lopullisen arvostelun jälkeen](#)

Lautakunnan tiedotussivut äkillisiin sairastumisiin varautumisesta:

- [Kokelaiden ja valvojien äkillisiin sairastumisiin varautuminen](#)

Tutustu myös näihin:

- [Koetilaisuuden kulku](#)
- [Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit \(siirryt toiselle sivustolle\)](#)
- [Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori \(siirryt toiselle sivustolle\)](#)
- [ILMO-työkalun avulla voit kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä voit suorittaa ylioppilastutkinnon uuden tutkintorakenteen mukaisesti \(siirryt toiselle sivustolle\)](#)

YO-tutkinnon rakenne

- tutkintoon on sisällytettävä vähintään **viiden** tutkintoaineen kokeet (sis. vähintään **yksi pitkän oppimäärän koe**)

- kokelaan ei tarvitse ilmoittaa etukäteen, mitkä kokeet ovat tutkintoon vaadittavia kokeita, vaan ylioppilaaksi voi valmistua millä tahansa kokeiden yhdistelmällä, joka täyttää vaaditut ehdot
- kaikki kokeet ovat osa yo-tutkintoa ja ne listataan samanarvoisesti yo-todistukseen

ILMO-työkalu

- Voit kokeilla ILMO-työkalun avulla erilaisia ylioppilastutkinnon aineyhdistelmiä (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>).

Tuleeko sinusta ylioppilas?

FI SV

Valittu opetuskieli: Suomi

Valitse kirjoitettavat aineet

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

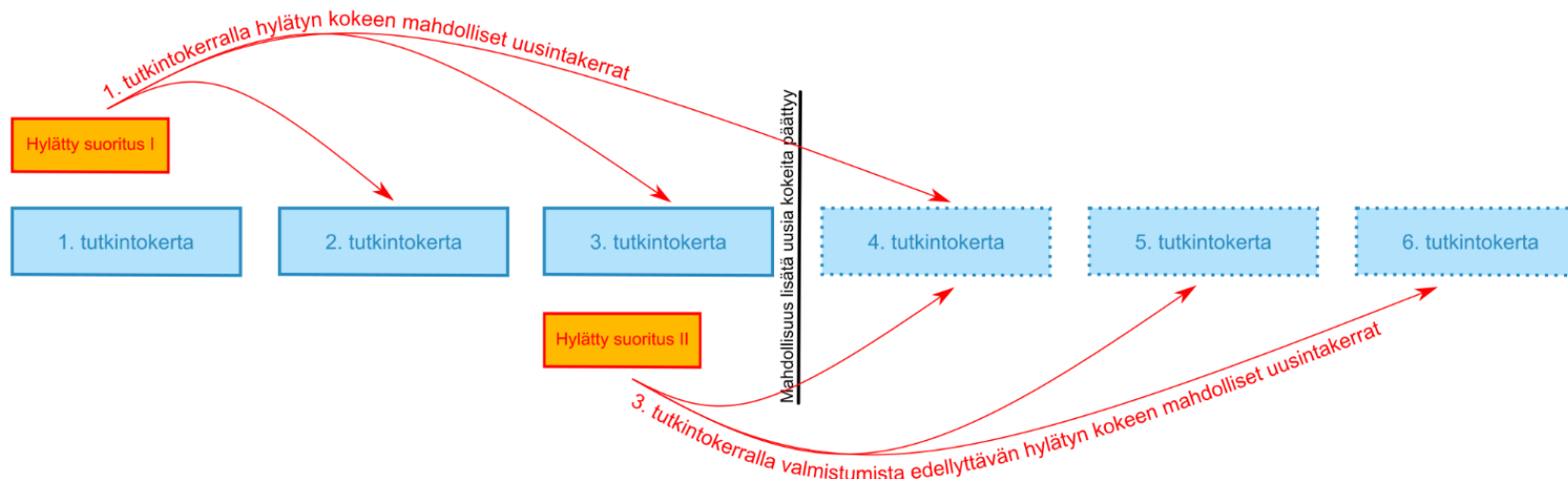
Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

YO-tutkinnon suorittaminen

- YO-tutkinto on suoritettava **enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana** (esim. syksy 2024, kevät 2025, syksy 2025).
- Voit lisätä tutkintoosi uusia aineita näiden kolmen tutkintokerran aikana.
- Hylätyn kokeen saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Muita ohjeita

- Voit suorittaa tutkinnossasi **eri tason kokeita samasta oppiaineesta**, esimerkiksi lyhyen matematiikan kokeen ja pitkän matematiikan kokeen, **mutta**
 - vain toinen saman aineen kokeista voi kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon
 - sinun kannattaa ensisijaisesti osallistua ja valmistautua sen oppimäärän kokeeseen, jota olet opiskellut
 - matematiikan eri oppimäärän kokeita ei voi suorittaa samana koepäivänä, vaan suoritukset on jaettava eri tutkintokerroille
- Kahden oppimäärän suorittaminen voi antaa **lisäturvaa**, jos olet epävarma hyväksytyin arvosanan saavuttamisesta.
- Jos aiot suorittaa toisen kotimaisen kielen pitkän oppimäärän kokeen, voit sen sijasta halutessasi tehdä toisen kotimaisen kielen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen.

Osallistumisoikeus

- Sinulla on osallistumisoikeus, kun olet suorittanut
 - pakolliset kurssit aineessa, jonka kokeeseen osallistut
 - 6 op vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja (esim. B3-kielet SA ja RA)
 - äidinkielessä pakolliset kurssit ennen ensimmäiseen äidinkielen kokeeseen osallistumista

Tutkintoon ilmoittautuminen

- Ilmoittaudu syksyn tutkintoon Wilmassa **15.-22.5.2024**.
 - Ohjeistus: opinto-ohjaaja Raija Markkanen
 - Tarkista, että ilmoittautumistiedot ovat oikein.
 - Tarkista, annatko koululle oikeuden julkaista tiedon yo-tutkinnon suorittamisesta.
 - Tulosta yo-ilmoittautumislomake ja palauta allekirjoitettuna opinto-ohjaajalle määräaikaan mennessä.
- Täytä samalla myös yo-suunnitelmalomake.
- Palauta lomakkeet **koulusihteerille kansliaan**.
- Muista, että ilmoittautuminen on **sitova**.
 - Jälkikäteen et voi muuttaa aineyhdistelmää tai kokeen tasoa.
 - Jos jäät pois kokeesta, johon olet ilmoittautunut ja johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi ja koe katsotaan hylätyksi.
- Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.
- Voit peruuttaa ilmoittautumisen syksyn tutkintoon viimeistään 5.6. (kirjallinen ilmoitus rehtorille).

Tutkintomaksut

- Jos olet maksuttomuuden piirissä, voit suorittaa **maksuttomasti viisi ensimmäistä koetta**.
 - Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua.
 - Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu seuraavissa tapauksissa
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
 - Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
 - Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.
 - Hyväksytyn kokeen uusimisesta peritään aina maksu. Ylioppilastutkinnon valmistumisen jälkeen suoritetuista kokeista peritään aina maksu.
- Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi. Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Tutkintomaksut

- Maksut (**k2024**)
 - Perusmaksu: 0 euroa
 - Koekohtainen maksu: **34** euroa
 - Maksu oikaisuvaatimuksesta: **50** euroa
 - Laskut lähetetään kokelaille postitse heinäkuussa, eräpäivä on vuosittain noin 14. elokuuta.
 - Maksujen palauttaminen poikkeustapauksissa: ks. YTL:n tiedote (<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/kokelaille>)

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätty arvosana ei vaaranna tutkinnon valmistumista, kunhan tutkinnon edellyttämiä kokeita on sopiva yhdistelmä suoritettuna.
- **Hylätyn kokeen** saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Kun uusit hylätyn kokeen, halutessasi **voit vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen**. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintoosi sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai jos et suorita hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, koko tutkinto on suoritettava uudelleen.
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen (hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos kokelas suorittaa tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä = kompensatio)
- **Voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita**, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa. Tämä voi esim. helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista.

Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

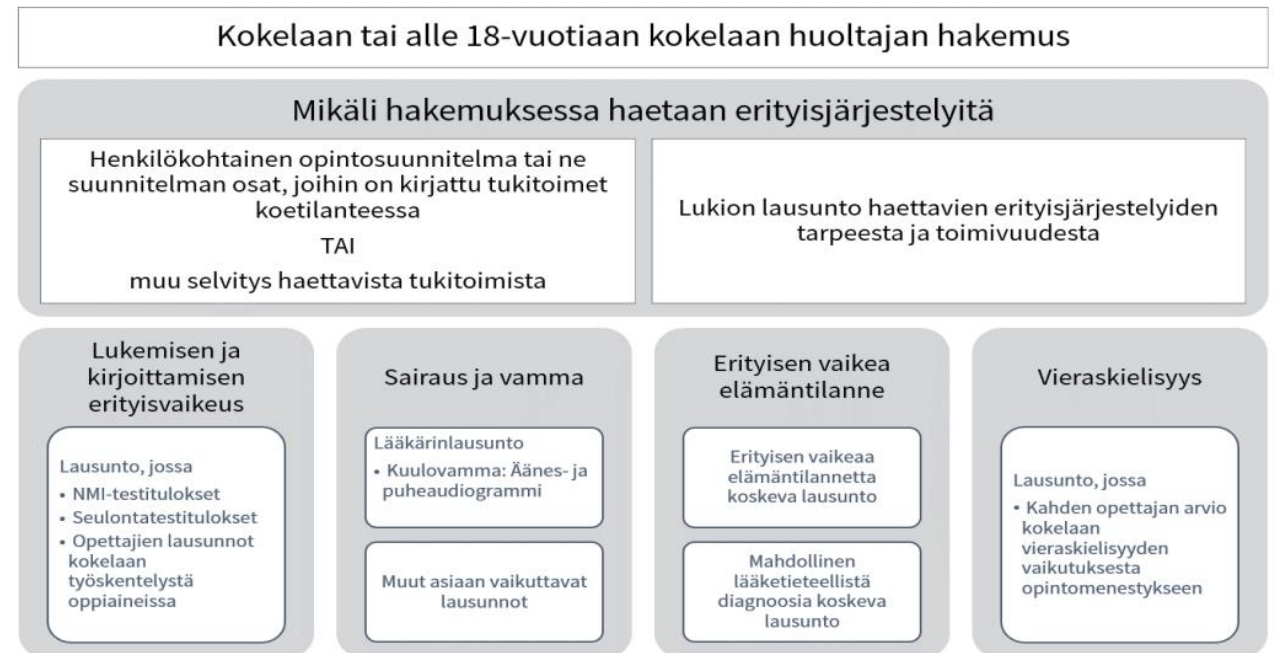
- Hyväksytyn kokeen **saat uusia niin monta kertaa kuin haluat** ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu.
- Kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen.

Kompensaatio

- Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin kokeesta.
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Kompensaatioissa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavat 4 koetta, joista kertyy eniten kompensatiopisteitä (L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3, A = 2). Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta.
- Huomioi, että voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 4.11. ja kevään tutkinnossa 5.5.).

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Voidaan huomioida sairaus tai vamma, kuulovamma, näkövamma, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, erityisen vaikea elämäntilanne tai opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).
- Ensisijaisesti huomioidaan **erityisjärjestelyin** (esim. lisäaika), joita on erikseen hyvissä ajoin haettava (ohjaus: **erityisopettaja ja apulaisrehtori**).
- Lausunnot ja hakemukset on toimitettava YTL:lle viim. 30.4. (syksyn tutkinto) tai viim. 30.11. (kevään tutkinto).

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Toissijaisesti koesuoritusta heikentävä syy otetaan huomioon poikkeavalla arvostelulla, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.
- Poikkeavaa arvostelua sovelletaan vain, jos erityisjärjestelyitä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suorittamismahdollisuuksia, riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

Koepäivät ([s2024](#))

Syksyn tutkinnon koepäivät

- ma 16.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 18.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- ma 23.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (RUA, RUB)
- ti 24.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- to 26.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 27.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 30.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (ENC, SAC, RAC)

Tutkinnon [hajauttamissuositus](#) Lammin lukiossa

- syksyn tutkinto: TE, GE, FI, RA, KE
- kevään tutkinto: muut

Tutustu myös näihin

- [Tietoa kokelaille](#)
- ILMO-työkalun avulla voi kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>)
- [Koetilaisuuden kulku \(12.7.2021\)](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi>)
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>)
- [Ylioppilastutkintolautakunnan yleiset määräykset ja ohjeet \(21.12.2023\)](#)